

LIETUVOS RESPUBLIKOS NESĄŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ TIEKIMO GRANDINĖJE DRAUDIMO ĮSTATYMAS

20 m. d.
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymo sritis

1. Šis įstatymas nustato žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų ir pirkėjų veiklos vykdytojų grupes; draudžiamos nesąžiningos prekybos praktikos, taikomos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje, veiksmų sąrašą ir tokios nesąžiningos prekybos praktikos draudimą; draudžiamų veiksmų priežiūrą; priežiūros institucijos funkcijas ir teises; pažeidimų tyrimo, bylų nagrinėjimo ir atsakomybės už šio įstatymo pažeidimus taikymo tvarką.

2. Šis įstatymas taikomas:

1) nesąžiningos prekybos praktikai, nurodytai šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, kai žemės ūkio ir maisto produktus parduoda tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus sudaro nuo 1 euro iki 350 milijonų eurų, ir kai žemės ūkio ir maisto produktus perka pirkėjai, nepriklausomai nuo jų apyvartos dydžio;

2) nesąžiningos prekybos praktikai, nurodytai šio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 5 dalyse, kai žemės ūkio ir maisto produktus parduoda:

a) tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus neviršija 2 milijonų eurų, žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 2 milijonai eurų;

b) tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 2 milijonai eurų, bet neviršija 10 milijonų eurų, žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 10 milijonų eurų;

c) tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 10 milijonų eurų, bet neviršija 50 milijonų eurų, žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 50 milijonų eurų;

d) tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 50 milijonų eurų, bet neviršija 150 milijonų eurų, žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 150 milijonų eurų;

e) tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 150 milijonų eurų, bet neviršija 350 milijonų eurų, žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra didesnė kaip 350 milijonų eurų.

3. Šio įstatymo nuostatos taikomos ir žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus neviršija 350 milijonų eurų, vykdomam žemės ūkio ir maisto produktų pardavimui bet kuriems žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjams, kurie yra priskirtini viešiesiems subjektams.

4. Šis įstatymas taikomas vykdant pardavimus, kai žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjas arba šių produktų pirkėjas, arba jie abu yra įsisteigę Europos Sąjungoje.

5. Šio įstatymo nuostatos taikomos ir paslaugoms, kurias žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas (išskyrus pirkėją, kurio metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra 2 milijonai eurų ir mažiau) teikia žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjui, tiek, kiek tai aiškiai nurodyta šio įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje.

6. Jeigu didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė pažeidžia ir šio įstatymo, ir Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo nuostatas, ji atsako Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

7. Šis įstatymas netaikomas:

1) žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjams, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus yra 350 milijonų eurų ir daugiau;

2) žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų (ar žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjų) ir vartotojų sutartims;

3) kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) (ar mažųjų bendrijų) ir jų narių žemės ūkio ir (ar) maisto produktų pirkimo–pardavimo sutartims.

8. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė** – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme.

2. **Greitai gendantys žemės ūkio ir maisto produktai** – žemės ūkio ir maisto produktai, kurie dėl savo pobūdžio ir (ar) numatomos paskirties gali tapti netinkami parduoti per 30 dienų po šių produktų derliaus nuėmimo, pagaminimo ar perdirbimo.

3. **Kiti žemės ūkio ir maisto produktai** – žemės ūkio ir maisto produktai, išskyrus greitai gendančius žemės ūkio ir maisto produktus.

4. **Pardavimo pajamos** – pajamos, gaunamos iš įprastinės ūkinės veiklos: žemės ūkio ir maisto produktų pardavimo, taip pat kitų prekių pardavimo ir (ar) paslaugų teikimo. Į pardavimo pajamas neįskaičiuojamos gražintinos sumos, pridėtinės vertės mokestis, akcizų ir muitų mokesčiai.

5. **Pardavimo skatinimas** – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme.

6. **Susijusios įmonės** – sąvoka suprantama taip, kaip sąvoka „susiję ūkio subjektai“, apibrėžta Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatyme.

7. **Viešasis subjektas** – perkančioji organizacija, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme.

8. **Žemės ūkio ir maisto produktai** – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodyti produktai ir juos perdirbus pagaminami tame priede nenurodyti maistui skirti produktai.

9. **Žemės ūkio ir maisto produktų įkainojimo trukmė** – sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme.

10. **Žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjas** (toliau – pirkėjas) – Lietuvos Respublikoje, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje veikiantis fizinis ar juridinis asmuo, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, viešasis subjektas arba tokių asmenų grupė, perkantys žemės ūkio ir (ar) maisto produktus.

11. **Žemės ūkio ir maisto produktų pirkimo–pardavimo sutartis** (toliau – pirkimo–pardavimo sutartis) – ūkio subjektų (žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjo ir šių produktų pirkėjo) arba ūkio subjekto (žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjo) ir viešojo subjekto (žemės ūkio ir maisto produktų pirkėjo) sudaroma rašytinė sutartis, pagal kurią už sutartą kainą ir (ar) apskaičiuotą pinigų sumą nuperkami parduodami žemės ūkio ir maisto produktai.

12. **Žemės ūkio ir maisto produktų pobūdis** – žemės ūkio ir maisto produktams būdinga viena ar kelios ypatybės (požymis (švieži, atvėsinti arba atšaldyti), pirminio perdirbimo ir (ar) perdirbimo būdas, tinkamumo vartoti terminas, laikymo sąlygos, pakavimo būdas, pakuotės tipas ir kt.) arba jų visuma.

13. **Žemės ūkio ir maisto produktų pristatymas** – momentas, kai pagal pirkimo–pardavimo sutartį tiekėjas patiekia pirkėjui žemės ūkio ir maisto produktus ir perduoda juos pirkėjui, kaip šių produktų gavėjui, valdyti arba sutinka, kad pirkėjas pradėtų juos valdyti.

14. **Žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjas** (toliau – tiekėjas) – žemės ūkio ir (ar) maisto produktų gamintojas arba fizinis ar juridinis asmuo, nepriklausomai nuo jų įsisteigimo vietos, parduodantis žemės ūkio ir (ar) maisto produktus. Ši sąvoka taip pat apima tokių žemės ūkio ir (ar) maisto produktų gamintojų grupes arba tokių fizinių ar juridinių asmenų grupes (t. y. gamintojų organizacijas, tiekėjų organizacijas, kitas organizacijas, taip pat tokių organizacijų asociacijas).

15. **Žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinė** – bet kuriuose žemės ūkio ir maisto produktų gamybos, pirminio perdirbimo ir (ar) perdirbimo, rinkodaros, platinimo, didmeninės ir mažmeninės prekybos etapuose veikiantys subjektai – žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjai ir šių produktų pirkėjai, kuriuos sieja santykiai, pasireiškiantys prieš pirkimo–pardavimo sutarties sudarymą, ją sudarant arba sudarius.

3 straipsnis. Tiekėjų ir pirkėjų metinių apyvartų nustatymas

1. Šio įstatymo taikymo tikslais apyvarta suprantama kaip šiame įstatyme apibrėžta sąvoka „pardavimo pajamos“.

2. Nustatant metines apyvartas, tiekėjų ir pirkėjų pardavimo pajamos per praėjusius finansinius metus apskaičiuojamos pagal Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymą, visų pirma pagal jo 2, 3 ir 4 straipsnių nuostatas, įskaitant „savarankiškos įmonės“, „partnerinės įmonės“ ir „susijusios įmonės“ apibrėžtis bei kitus su pajamomis susijusius klausimus.

ANTRASIS SKIRSNIS

NESAŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS IR JOS VEIKSMŲ DRAUDIMAS, ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ PRISKYRIMAS PRIE GREITAI GENDANČIŲ ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ

4 straipsnis. Draudžiami nesąžiningos prekybos praktikos veiksmai

1. Draudžiama ši nesąžiningos prekybos praktika, kai pirkėjas sumoka tiekėjui:

1) kai pirkimo–pardavimo sutartyje numatytas reguliarus žemės ūkio ir maisto produktų tiekimas:

a) už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo

5 straipsnio 2 dalies nuostatomis, bei greitai gendančius žemės ūkio ir maisto produktus – vėliau kaip per 30 dienų nuo pirkimo–pardavimo sutartyje nustatyto pristatymo laikotarpio, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, pabaigos arba vėliau kaip per 30 dienų nuo už tą pristatymo laikotarpį, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė;

b) už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, nepriskirtinus šio punkto a) papunktyje nurodytiems produktams:

ba) kai pirkimo–pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, kuris yra viešasis subjektas, – vėliau nei Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalyje nustatyti terminai;

bb) kai pirkimo–pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, nenurodyto šio papunkčio ba papunktyje, – vėliau kaip per 60 dienų nuo pirkimo–pardavimo sutartyje nustatyto pristatymo laikotarpio, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, pabaigos arba vėliau kaip per 60 dienų nuo už tą pristatymo laikotarpį, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė;

2) kai pirkimo–pardavimo sutartyje nenumatytas reguliarus žemės ūkio ir maisto produktų tiekimas:

a) už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatomis, bei greitai gendančius žemės ūkio ir maisto produktus – vėliau kaip per 30 dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo pristatymo dienos arba vėliau kaip per 30 dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė;

b) už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, nepriskirtinus šio punkto a) papunktyje nurodytiems produktams:

ba) kai pirkimo–pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, kuris yra viešasis subjektas, – vėliau nei Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalyje nustatyti terminai;

bb) kai pirkimo–pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, nenurodyto šio papunkčio ba papunktyje, – vėliau kaip per 60 dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo pristatymo dienos arba vėliau kaip per 60 dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė;

3) nepaisant šios dalies 1 ir 2 punktų, kai pirkėjas nustato mokėtiną sumą:

a) 1 dalies 1 punkte nurodyti mokėjimo terminai pradedami skaičiuoti nuo sutarto žemės ūkio ir maisto produktų pristatymo laikotarpio, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, per kurį buvo vykdomas pristatymas, pabaigos ir

b) 1 dalies 2 punkte nurodyti mokėjimo terminai, į juos įskaitant ir žemės ūkio ir maisto produktų įkainojimo trukmę, pradedami skaičiuoti nuo šių produktų pristatymo dienos.

2. Draudžiama ši nesąžiningos prekybos praktika, kai:

1) pirkėjas atšaukia greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų užsakymus likus per mažai laiko, kad būtų galima pagrįstai tikėtis, jog tiekėjas suras alternatyvių tų produktų pardavimo arba panaudojimo būdų; pranešimas dėl greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų užsakymų atšaukimo likus mažiau nei 30 dienų visuomet laikomas pavėluotu pranešimu;

2) pirkėjas vienašališkai pakeičia žemės ūkio ir maisto produktų pirkimo–pardavimo sutarties sąlygas dėl žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo arba pristatymo dažnumo, būdo, vietos, laiko arba tiekimo ar pristatymo apimčių, kokybės standartų, mokėjimo sąlygų, kainų arba dėl tiekėjui teikiamų paslaugų, tiek, kiek jos yra aiškiai nurodytos šio straipsnio 5 dalyje, teikimo;

3) pirkėjas reikalauja, kad tiekėjas atliktų tiesioginius arba netiesioginius mokėjimus, nesusijusius su tiekėjo žemės ūkio ir maisto produktų pardavimu;

4) pirkėjas reikalauja, kad tiekėjas sumokėtų už žemės ūkio ir maisto produktų sugedimą arba praradimą, arba abiem atvejais, kai nuostoliai patiriami pirkėjo patalpose arba po to, kai patiekti žemės ūkio ir maisto produktai perėjo į pirkėjo nuosavybę, jei toks sugedimas arba praradimas įvyko ne dėl tiekėjo aplaidumo ar kaltės;

5) pirkėjas perka žemės ūkio ir (ar) maisto produktus nesudaręs su šių produktų tiekėju rašytinės pirkimo–pardavimo sutarties pagal iš anksto su tiekėju sutartas sąlygas; tai netaikoma tais atvejais, kai pirkimo–pardavimo sutartis yra susijusi su žemės ūkio ir maisto produktais, kuriuos gamintojų organizacijos (įskaitant kooperatyvą) narys turi pristatyti (patiekti) gamintojų organizacijai (kooperatyvui), kurios narys yra tiekėjas, jei tos gamintojų organizacijos (kooperatyvo) įstatuose arba į tuos įstatus įtrauktose arba pagal juos priimtose taisyklėse ir sprendimuose yra nuostatų, kurių poveikis panašus į pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų poveikį;

6) pirkėjas neteisėtai gauna, naudoja arba atskleidžia tiekėjo komercines paslaptis, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos komercinių paslapčių teisinės apsaugos įstatyme;

7) pirkėjas grasina imtis arba imasi komercinių atsakomųjų veiksmų tiekėjo atžvilgiu, kai tiekėjas naudojasi savo sutartinėmis arba teisės aktuose nustatytomis teisėmis, be kita ko, pateikdamas ir skundą priežiūros institucijai arba tyrimo metu bendradarbiaudamas su priežiūros institucija;

8) pirkėjas reikalauja, kad tiekėjas kompensuotų išlaidas, susijusias su vartotojų skundų dėl tiekėjo žemės ūkio ir maisto produktų pardavimo nagrinėjimu, nors dėl to nėra tiekėjo aplaidumo ar kaltės.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti draudimai nedaro poveikio:

a) pasekmėms, susijusioms su Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme nurodytais pavėluotais mokėjimais ir žalos atlyginimo priemonėmis už parduotą žemės ūkio produkciją;

b) galimybei, kad pirkėjas ir tiekėjas susitartų dėl vertės pasidalijimo sąlygos, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013), 172a straipsnyje.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti draudimai netaikomi mokėjimams:

a) kuriuos pirkėjas atlieka tiekėjui, kai tokie mokėjimai atliekami įgyvendinant Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose programą, vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 23 straipsnio nuostata;

b) pagal vyno gamybai skirtų vynuogių arba misos tiekėjų ir jų tiesioginių pirkėjų tiekimo sutartis, su sąlyga, kad:

- į standartinės sutartis, kurias iki 2019 m. sausio 1 d. valstybė narė padarė privalomas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 164 straipsnį, įtraukiamos konkrečios mokėjimo sąlygos pagal prekybos sandorius ir kad nuo tos datos valstybės narės atnaujins šį standartinių sutarčių taikymo pratęsimą be esminių mokėjimo sąlygų pakeitimų, kurie būtų nepalankūs vynuogių arba misos tiekėjams, ir

- vyno gamybai skirtų vynuogių arba misos tiekėjų ir jų tiesioginių pirkėjų tiekimo sutartis bus daugiametės arba taps daugiametėmis.

5. Draudžiama bet kuri toliau nurodyta prekybos praktika, jeigu dėl jos nebuvo iš anksto aiškiai ir nedviprasmiškai susitarta ir toks susitarimas nebuvo patvirtintas žemės ūkio ir maisto produktų pirkimo–pardavimo sutartyje arba vėliau sudarytoje tiekėjo su pirkėju sutartyje, kai:

1) pirkėjas grąžina neparduotus žemės ūkio ir maisto produktus tiekėjui, nesumokėjęs jam už tuos neparduotus produktus arba nesumokėjęs už tų produktų pašalinimą, arba abiem atvejais;

2) tiekėjas turi tiesiogiai arba netiesiogiai sumokėti mokesťį, kad galėtų savo parduodamus žemės ūkio ir maisto produktus pirkėjo patalpose sandėliuoti, demonstruoti arba juos įtraukti į tiekimo sąrašus, arba tuos produktus tiekti rinkai;

3) pirkėjas reikalauja, kad tiekėjas tiesiogiai arba netiesiogiai padengtų visas su žemės ūkio ir maisto produktams taikomomis nuolaidomis susijusias išlaidas arba jų dalį, kai pirkėjas juos parduoda naudodamasis pardavimo skatinimo priemonėmis;

4) pirkėjas reikalauja, kad tiekėjas tiesiogiai arba netiesiogiai mokėtų arba kitokiu būdu atlygintų už pirkėjo vykdomą žemės ūkio ir maisto produktų reklamą;

5) pirkėjas reikalauja, kad tiekėjas tiesiogiai arba netiesiogiai mokėtų arba kitokiu būdu atlygintų už pirkėjo vykdomą žemės ūkio ir maisto produktų rinkodarą;

6) tiekėjas turi tiesiogiai arba netiesiogiai sumokėti mokesį už tai, kad pirkėjas naujai įrengia ar atnaujina patalpas, naudojamas tiekėjo produktų pardavimui.

6. Šio straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodyta prekybos praktika yra draudžiama, nebent pirkėjas iki jo inicijuoto žemės ūkio ir maisto produktų pardavimo skatinimo pradžios nurodo tokio pardavimo skatinimo laikotarpį ir numatomą iš tiekėjo tam laikotarpiui užsakytų žemės ūkio ir maisto produktų, kuriems būtų taikoma mažesnė kaina, kiekį.

7. Jeigu pirkėjas iš tiekėjo reikalauja mokesčio:

1) šio straipsnio 5 dalies 2, 3, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais, tiekėjo prašymu pirkėjas privalo raštu pateikti tiekėjui informaciją apie mokėtiną pinigų sumą už parduodamų žemės ūkio ir maisto produktų vienetą (-us) arba bendrą mokėtiną pinigų sumą (priklausomai nuo to, kuris atvejis nurodytas pirkimo–pardavimo sutartyje);

2) šio straipsnio 5 dalies 2, 4, 5 ir 6 punktuose nurodytais atvejais, tiekėjo prašymu pirkėjas privalo raštu pateikti tiekėjui dar ir išlaidų sąmatą bei tos sąmatos pagrindimą.

8. Šio straipsnio 1, 2, 5 ir 6 dalyse nustatyti draudimai yra laikomi viršesnėmis privalomomis nuostatomis, kurios taikomos visais į tų draudimų taikymo sritį patenkančiais atvejais, nepriklausomai nuo taikytinos teisės šalių sudarytai žemės ūkio ir maisto produktų pirkimo–pardavimo sutarčiai.

5 straipsnis. Greitai gendantys žemės ūkio ir maisto produktai

1. Prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų priskiriami žemės ūkio ir maisto produktai, kurie yra atrinkti iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytų produktų, taip pat kiti šiame priede nenurodyti maistui skirti produktai, pagaminti perdirbus šiame priede išvardytus produktus.

2. Vertinant, ar žemės ūkio ir maisto produktai tinkami ar netinkami būti priskirti prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų, turi būti atsižvelgiama į jų pobūdį ir (ar) numatomą paskirtį.

3. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija patvirtina žemės ūkio ir maisto produktų priskyrimo prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų tvarkos aprašą ir šių produktų pavyzdinį sąrašą.

TREČIASIS SKIRSNIS

NESAŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS DRAUDŽIAMŲ VEIKSMŲ PRIEŽIŪROS IR VERTINIMO INSTITUCIJOS, JŲ FUNKCIJOS, TEISĖS IR ĮGALIOJIMAI

6 straipsnis. Nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmų priežiūros institucija

Šio įstatymo nuostatų laikymosi priežiūrą, taikytiną tiekėjams ir pirkėjams, išskyrus didelę rinkos galią turinčias mažmenines prekybos įmones, atlieka priežiūros institucija – viešoji įstaiga Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra (toliau – Agentūra).

7 straipsnis. Priežiūros institucijos funkcijos, teisės ir įgaliojimai

1. Agentūra:

1) prižiūri, kaip pirkėjai, išskyrus didelę rinkos galią turinčias mažmenines prekybos įmones, laikosi šio įstatymo reikalavimų;

2) atlieka šio įstatymo pažeidimų, išskyrus pažeidimus, kuriuos padarė didelę rinkos galią turinčios mažmeninės prekybos įmonės, tyrimus ir nagrinėja bylas;

3) taiko šiame įstatyme nustatytas sankcijas ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatytas administracines nuobaudas;

4) teikia tiekėjams ir pirkėjams konsultacijas dėl šio įstatymo nuostatų tinkamo taikymo;

5) atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.

2. Agentūra, atlikdama šiame įstatyme nustatytas funkcijas, turi teisę:

1) duoti privalomus nurodymus tiekėjams ir pirkėjams, taip pat viešojo administravimo subjektams pateikti finansinių ir (ar) kitų dokumentų, iš jų ir tų, kuriuose yra komercinių paslapčių, kopijas ir informaciją, reikalingą šiame įstatyme Agentūrai nustatytoms funkcijoms atlikti;

2) apklausti asmenis, susijusius su tiriamais pirkėjų taikomais tiekėjams nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamais veiksmais, gauti iš šių asmenų žodinius arba rašytinius paaiškinimus (parodymus), kviesti juos atvykti duoti paaiškinimų (parodymų) į pažeidimo tyrimą atliekančio įgalioto pareigūno tarnybines patalpas;

3) šio įstatymo pažeidimų tyrimo metu naudoti technines priemones;

4) naudoti šio įstatymo pažeidimų tyrimų metu surinktą informaciją tiriant kitus pažeidimus;

5) dalyvauti Seimo, Vyriausybės, kitų valstybės institucijų posėdžiuose arba pasitarimuose, kai svarstomi klausimai yra susiję su šio įstatymo nuostatų taikymu.

3. Dėl šio įstatymo nuostatų įgyvendinimo Agentūra:

1) atlieka informacinio centro ir bendradarbiavimo su Konkurencijos taryba, kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis, Europos Komisija, taip pat ir su kitų Europos Sąjungos valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijomis funkcijas, nurodytas šio įstatymo 22 straipsnyje;

2) prireikus teikia prašymus šiame įstatyme nurodytai vertinimo institucijai dėl žemės ūkio ir maisto produktų priskyrimo prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų kategorijos ir rekomendacinio pobūdžio išvadų gavimo;

3) prireikus šio įstatymo nuostatų įgyvendinimo klausimais konsultuojasi ir bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis.

8 straipsnis. Vertinimo institucijos kompetencija

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – Vertinimo institucija) pagal Agentūros, Konkurencijos tarybos, tiekėjų ir pirkėjų prašymus:

1) atlieka žemės ūkio ir maisto produktų priskyrimo prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų kategorijos vertinimą ir teikia rekomendacinio pobūdžio išvadas;

2) teikia konsultacijas dėl žemės ūkio ir maisto produktų priskyrimo prie greitai gendančių žemės ūkio ir maisto produktų kategorijos.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SAUGOMŲ PASLAPČIŲ IR KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS SAUGOJIMAS

9 straipsnis. Pareiga saugoti paslaptis ir konfidencialią informaciją

Agentūros vadovas ir darbuotojai privalo saugoti valstybės, tarnybos, profesinę, komercinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį sudarančią informaciją, taip pat bet kokią kitą konfidencialią informaciją, kurią jie sužinojo atlikdami savo užduotis arba naudodamiesi savo įgaliojimais, tiek eidami pareigas, tiek ir pasibaigus jų darbo (tarnybos) santykiams.

10 straipsnis. Konfidencialumas: komercinių paslapčių, pareiškėjo tapatybės nustatymo duomenų ir kitų duomenų, kuriuos atskleidus galimai būtų pakenkta pareiškėjui, apsauga

1. Pareiškėjas, teikdamas šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytą pareiškimą, taip pat gali pateikti Agentūrai prašymą dėl konfidencialumo taikymo. Šiame prašyme turi būti aiškiai ir motyvuotai nurodyta, kurią informaciją Agentūra turėtų laikyti konfidencialia. Konfidencialia informacija gali būti, pavyzdžiui, informacija, kuri pareiškėjo manymu gali pakenkti jo interesams ir (arba) sudaro komercinę paslaptį.

2. Agentūra nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto prašymo registravimo Agentūroje dienos, priima sprendimą dėl prašymo dėl konfidencialumo taikymo. Tokiu atveju pažeidimo tyrimo ir bylos nagrinėjimo metu prašyme nurodyta informacija laikoma konfidencialia informacija. Jeigu Agentūra prašyme nurodytos informacijos nepripažįsta konfidencialia ir šiuo pagrindu priima sprendimą atsisakyti tenkinti prašymą, apie tai praneša prašymą pateikusiam asmeniui.

3. Prašymas dėl konfidencialumo taikymo netenkinamas, jeigu:

1) nurodyta informacija įstatymų pripažįstama vieša arba tapo viešai prieinama iki jos pateikimo Agentūrai, arba tapo vieša ankstesnio tyrimo metu;

2) nurodyta informacija turi įrodomosios reikšmės nustatant šiame įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimą.

4. Jeigu asmuo pateikia prašymą dėl konfidencialumo taikymo, bet nenurodo, kokią konkrečią informaciją Agentūra turi laikyti konfidencialia, Agentūra gali reikalauti, kad prašymą pateikęs asmuo per Agentūros nustatytą ne trumpesnę kaip 3 darbo dienų terminą nurodytą šią informaciją. Jeigu per Agentūros nustatytą terminą asmuo nenurodo, kokią konkrečią informaciją Agentūra turi laikyti konfidencialia, nepateikia dokumento arba kitos informacijos išrašo (be komercinę paslaptį sudarančios informacijos bei siekiamos apsaugoti informacijos aprašymo), Agentūra atsisako prašyme nurodytą informaciją pripažinti konfidencialia.

5. Tiekėjas, pateikęs Agentūrai šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytą pareiškimą ir (arba) dokumentus bei kitą informaciją, reikalingą Agentūros pažeidimo tyrimui ir kitoms funkcijoms atlikti, gali prašyti Agentūros taikyti jam anonimiškumą. Tokiu atveju šio asmens tapatybės nustatymo duomenys neskelbiami ir neatskleidžiami.

PENKTASIS SKIRSNIS

PAŽEIDIMŲ TYRIMO, BYLŲ NAGRINĖJIMO IR ATSAKOMYBĖS UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS TAIKYMO TVARKA

11 straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo iniciatyvos teisė

1. Teisę reikalauti, kad Agentūra pradėtų pažeidimo tyrimą, turi tiekėjai, kurių interesai yra pažeisti, gamintojų organizacijos, kitos tiekėjų organizacijos ir tokių organizacijų asociacijos

(toliau kartu – pareiškėjas) ir pateikti pareiškimą vieno arba kelių savo narių, kurių interesai buvo pažeisti, prašymu. Kitos organizacijos, turinčios teisėtą interesą atstovauti tiekėjams, turi teisę pateikti pareiškimą tiekėjo prašymu ir jo interesais su sąlyga, kad tokios organizacijos yra nuo pirkėjų nepriklausomi pelno nesiekiantys juridiniai asmenys.

2. Pareiškėjas, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisių, taip pat turi teisę teikti skundus ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs draudžiamos prekybos žemės ūkio ir maisto produktais praktikos vykdymu įtariamasis pirkėjas, vykdymo užtikrinimo institucijai.

3. Agentūra turi teisę pradėti pažeidimo tyrimą savo iniciatyva, taip pat pradėti pažeidimo tyrimą pagal informatorių pateiktą, anonimiškai gautą arba viešai paskelbtą informaciją, arba iš kompetentingos institucijos raštu gautą informaciją apie galimai padarytą pažeidimą. Pradėjus pažeidimo tyrimą pagal informatorių pateiktą, anonimiškai gautą arba viešai paskelbtą informaciją, arba iš kompetentingos institucijos raštu gautą informaciją apie galimai padarytą pažeidimą, laikoma, kad pažeidimo tyrimas pradėtas Agentūros iniciatyva.

4. Pareiškėjui atsisakius pareiškimo, Agentūra turi teisę pradėti arba tęsti jau pradėtą pažeidimo tyrimą savo iniciatyva. Tokiu atveju laikoma, kad pažeidimo tyrimas pradėtas Agentūros iniciatyva.

12 straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų tyrimas ir bylų nagrinėjimas

1. Šio įstatymo pažeidimai tiriami ir bylos nagrinėjamos šiame įstatyme nustatyta tvarka.
2. Tiriant pažeidimą ir nagrinėjant bylą dalyvauja:
 - 1) pirkėjas, įtariamasis galimai pažeidęs šio įstatymo reikalavimus, arba jo atstovas;
 - 2) tiekėjas arba jo atstovas, jeigu pažeidimo tyrimą inicijuoja tiekėjas, kurio interesai yra pažeisti, arba tiekėjo interesams atstovaujanti organizacija ar asociacija, arba Agentūros atstovas (-ai), kai pažeidimą inicijuoja Agentūra;
 - 3) Agentūros pakviesti visi suinteresuoti asmenys, kai pažeidimą inicijuoja Agentūra;
 - 4) Agentūros sprendimu pakviesti ekspertai ir kiti asmenys.
3. Proceso šalys ir Agentūros sprendimu pakviesti ekspertai ir kiti asmenys (toliau kartu – proceso dalyviai) pažeidimo tyrimo ir bylos nagrinėjimo metu turi teisę duoti argumentuotus paaiškinimus žodžiu arba raštu, pateikti papildomą informaciją ir kitus dokumentus.
4. Baigus pažeidimo tyrimą, proceso dalyviai turi teisę susipažinti su tyrimo išvadomis dėl įtariamo pažeidimo (toliau – tyrimo išvados). Proceso šalys taip pat turi teisę susipažinti su bylos medžiaga, išskyrus dokumentus, kurie susiję su tiekėjo, kurio atžvilgiu buvo pritaikyta nesąžiningos prekybos praktika ir dėl kurio pažeistų interesų vykdomas tyrimas, tapatybe ar kitais jo tapatybės nustatymo duomenimis, jeigu tiekėjas arba tiekėjo interesams atstovaujanti organizacija ar asociacija prašo juos saugoti. Agentūra turi teisę motyvuotu sprendimu apriboti

šalių teisę susipažinti su dokumentais, kurie sudaro valstybės, tarnybos, profesinę ar komercinę paslaptį. Šis Agentūros sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per 7 kalendorines dienas nuo jo įteikimo dienos.

5. Jeigu bylos nagrinėjimo metu pateikiama naujų įrodymų, pirkėjas, įtariamas galimai pažeidęs šį įstatymą, turi teisę su jais susipažinti ir dėl jų pateikti savo paaiškinimus.

6. Pažeidimo tyrimas turi būti baigtas ir dėl jo Agentūra turi priimti vieną iš šio įstatymo 18 straipsnio 9 dalyje nurodytų sprendimų ne vėliau kaip:

1) per 6 mėnesius nuo šio įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje nurodyto Agentūros sprendimo pradėti pažeidimo tyrimą priėmimo dienos. Motyvuotu Agentūros sprendimu šis terminas gali būti pratęstas du kartus ne ilgiau kaip po 6 mėnesius;

2) per dvejus metus nuo šio įstatymo pažeidimo padarymo dienos, o kai pažeidimas yra tęstinis ar trunkamasis, – nuo paskutinių veiksmy atlikimo dienos.

13 straipsnis. Pareiškimo atlikti pažeidimo tyrimą pateikimas ir jo nagrinėjimas

1. Pareiškėjas, norėdamas inicijuoti pažeidimo tyrimą, turi pateikti Agentūrai rašytinį pareiškimą dėl pažeidimo tyrimo atlikimo (toliau – pareiškimas).

2. Pareiškėjas, vadovaudamasis šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalies nuostatomis, nurodo Agentūrai visą informaciją, kurią jis prašo laikyti konfidencialia.

3. Pareiškime turi būti nurodyta:

1) pareiškėjo – fizinio asmens – vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, ryšio duomenys; pareiškėjo – juridinio asmens – pavadinimas, buveinės adresas, ryšio duomenys;

2) pirkėjo, dėl kurio veiksmy teikiamas pareiškimas, duomenys: juridinio asmens – pavadinimas ir, jeigu yra žinoma, buveinės adresas, ryšio duomenys; fizinio asmens – vardas ir pavardė ir, jeigu yra žinoma, gyvenamosios vietos adresas, ryšio duomenys;

3) konkretūs skundžiami pirkėjo nesąžiningos prekybos praktikos draudžiami veiksmai, jų atlikimo data, o jeigu pažeidimas yra tęstinis ar trunkamasis, – pažeidimo paaiškėjimo pareiškėjui data;

4) pareiškėjui žinomos pirkėjo nesąžiningos prekybos praktikos draudžiamų veiksmy faktinės aplinkybės, kuriomis jis grindžia savo pareiškimą, ir pridedami tai patvirtinantys dokumentai ir kiti įrodymai.

4. Agentūra motyvuotu sprendimu atsisako pradėti pažeidimo tyrimą, jeigu:

1) pareiškime nurodyto pažeidimo tyrimas nepriskirtas Agentūros kompetencijai;

2) pareiškime nurodyti faktai jau buvo tirti ir dėl jų jau yra priimtas Agentūros sprendimas, arba įsiteisėjęs teismo sprendimas;

3) pareiškimas neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nurodytų reikalavimų ir pareiškėjas per Agentūros nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą nepašalina nustatytų pareiškimo trūkumų. Agentūros atsisakymas priimti pareiškimą nekliudo vėl kreiptis į Agentūrą su tuo pačiu pareiškimu, jeigu yra pašalintos arba išnykusios aplinkybės, kliudžiusios priimti pareiškimą;

4) pareiškimas priskirtas prie mažos rizikos galimų pažeidimų grupės ir neatitinka Agentūros patvirtintų veiklos administracinių prioritetų, kurie nustatyti vadovaujantis ir Viešojo administravimo įstatyme nustatytu ūkio subjektų veiklos priežiūros rizikos vertinimo principu;

5) nuo šio įstatymo pažeidimo padarymo dienos iki šio straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus atitinkančio pareiškimo gavimo dienos praėjo daugiau kaip vieni metai, o jeigu pažeidimas yra tęstinis ar trunkamasis, – daugiau kaip vieni metai nuo paskutinių veiksmų atlikimo dienos.

5. Agentūra pareiškimą turi išnagrinėti ir motyvuotą sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą arba atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą turi priimti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus atitinkančio pareiškimo gavimo dienos. Tuo atveju, kai nustatomas šio straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytas atsisakymo pradėti pažeidimo tyrimą pagrindas, Agentūra turi priimti motyvuotą sprendimą atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nustatyto pareiškimo trūkumų pašalinimo termino pabaigos.

6. Agentūrai priėmus motyvuotą sprendimą pradėti pažeidimo tyrimą arba atsisakyti pradėti pažeidimo tyrimą, šio sprendimo kopija išsiunčiama proceso šalims ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo. Jeigu, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, pranešimas apie pradėtą pažeidimo tyrimą iki pažeidimo tyrimo veiksmų atlikimo pradžios galėtų pakenkti pažeidimo tyrimui (nes yra pagrįsta rizika, kad pirkėjas, įtariamas pažeidęs šį įstatymą, gali paslėpti ar sunaikinti dokumentus, reikalingus pažeidimo tyrimui atlikti, arba yra kitų aplinkybių, dėl kurių pažeidimo tyrimas taptų neįmanomas arba jo atlikimas ypač pasunkėtų), šio sprendimo kopija išsiunčiama proceso šalims per 3 darbo dienas nuo pažeidimo tyrimo veiksmų atlikimo pradžios.

14 straipsnis. Laikinosios priemonės

1. Agentūra neatidėliotinais atvejais, jeigu yra pakankamai duomenų apie šio įstatymo pažeidimą, bei siekdama išvengti esminės žalos ar nepataisomų pasekmių tiekėjų interesams, laikydamosi proporcingumo principo, arba remdamasi pagrįstu rašytiniu tiekėjo ar kito suinteresuoto asmens prašymu dėl laikinųjų priemonių taikymo, turi teisę priimti sprendimą taikyti laikinąsias priemones.

2. Agentūra, vadovaudamasi šio straipsnio 1 dalimi, pirkėjui, įtariamam padarius šio įstatymo pažeidimą, turi teisę taikyti šias laikinąsias priemones:

1) įpareigoti pirkėją nutraukti galimai neteisėtą veiklą;

2) įpareigoti pirkėją atlikti tam tikrus veiksmus, jeigu jų neatlikimas padarytų tiekėjui esminės žalos arba dėl to atsirastų nepataisomų pasekmių.

3. Prieš priimdama sprendimą taikyti laikinąsias priemones, Agentūra pirkėjui, įtariamam pažeidus šį įstatymą, turi suteikti galimybę per nustatytą ne trumpesnę nei 10 kalendorinių dienų terminą nuo Agentūros pranešimo apie ketinimą taikyti laikinąsias priemones gavimo dienos raštu pateikti paaiškinimus. Pranešimas siunčiamas šio įstatymo 18 straipsnio 4 dalyje nurodytais būdais.

4. Agentūra priimtu sprendimu laikinąsias priemones gali taikyti iki 12 mėnesių trukmės laikotarpiu, kuris dar gali būti pratęstas Agentūros sprendimu. Jeigu yra būtina, laikinosios priemonės taikomos iki galutinio Agentūros sprendimo dėl pažeidimo priėmimo.

5. Agentūros sprendimas taikyti laikinąsias priemones gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per 10 kalendorinių dienų nuo jo įteikimo dienos. Skundo padavimas laikinųjų priemonių taikymo nesustabdo. Skundas turi būti išnagrinėtas ir sprendimas dėl jo priimtas per 45 kalendorines dienas nuo skundo gavimo. Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per 7 kalendorines dienas nuo sprendimo paskelbimo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimo turi išnagrinėti ir sprendimą dėl jo priimti per 45 kalendorines dienas nuo bylos gavimo teisme dienos.

15 straipsnis. Priežiūros institucijos įgaliotų pareigūnų teisės ir pareigos atliekant pažeidimo tyrimą

1. Agentūros įgalioti pareigūnai, atlikdami tyrimą dėl šio įstatymo pažeidimo, turi šias teises ir pareigas:

1) pažeidimų tyrimo metu be išankstinio įspėjimo įeiti į pirkėjo, įtariamo padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jo naudojamas patalpas bei jose atlikti patikras tik:

a) pateikę darbo pažymėjimą,

b) kartu dalyvaujant pirkėjui arba jo įgaliotam asmeniui, arba įstatyminiam atstovui,

c) turėdami teismo nutartį dėl leidimo, išduotą vadovaujantis šio įstatymo 16 straipsnyje nustatyta tvarka;

2) peržiūrėti pažeidimo tyrimui reikalingus dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), gauti jų kopijas ir išrašus, susipažinti su pirkėjo darbuotojų užrašais, susijusiais su darbo veikla, taip pat juos bei kompiuteriuose ir bet kokiose laikmenose, saugyklose ir duomenų bazėse esančią informaciją kopijuoti. Kai yra tikslinga, tęsti šiame punkte nurodytų dokumentų, darbuotojų užrašų ir informacijos peržiūrą Agentūros ar kitose patalpose;

3) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, galinčių turėti tyrimui reikšmingos informacijos, įskaitant atsakymus į klausimus dėl faktų ir dokumentų iš asmenų, susijusių su tiriamo pirkėjo veikla, reikalauti, kad jų įgalioti atstovai atvyktų duoti paaiškinimų į tyrimą atliekančio Agentūros įgalioto pareigūno tarnybines patalpas;

4) gauti iš pirkėjo, kitų fizinių ir juridinių asmenų bei viešojo administravimo subjektų dokumentus, duomenis ir kitą šiems asmenims prieinamą informaciją, reikalingus pažeidimo tyrimui atlikti. Šią informaciją šie subjektai ir asmenys turi teisę pateikti Agentūros įgaliotiems pareigūnams ir savo iniciatyva;

5) paaimti dokumentus ir daiktus, kurie tiriant bylą gali turėti įrodomosios reikšmės;

6) pažeidimo tyrimui atlikti pasitelkti specialistus ir (arba) ekspertus (konsultantus). Agentūros pasitelktiems specialistams ir ekspertams (konsultantams) taikomi šio įstatymo 9 straipsnyje ir 10 straipsnio 4 dalyje nustatyti reikalavimai dėl profesinių, komercinių paslapčių ir pareiškėjų tapatybės nustatymo duomenų apsaugos;

7) pažeidimo tyrimo metu naudoti technines priemones;

8) užfiksuoti faktines aplinkybes;

9) pažeidimo tyrimui naudoti sukauptą informaciją apie įvairius žemės ūkio ir maisto produktų rodiklius vidaus ir eksporto rinkose, taip pat ir Agentūros turimą informaciją, gautą kitų šio įstatymo pažeidimų tyrimų ar nagrinėjimų metu;

10) perduoti teisėsaugos institucijoms medžiagą apie šio įstatymo pažeidimus, turinčius nusikalstamos veikos požymių.

2. Agentūros įgalioti pareigūnai, įgyvendindami jiems šio įstatymo ir Agentūros suteiktas teises, pažeidimo tyrimo veiksmus įformina raštu – surašo dokumentus (aktus, protokolus, reikalavimus ir pan.). Šių dokumentų formą ir pildymo tvarką nustato Agentūra.

3. Agentūros įgaliotų pareigūnų reikalavimai atliekant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus yra privalomi. Už šių reikalavimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą taikomos šiame įstatyme nustatytos sankcijos.

4. Pažeidimo tyrimą atliekantys Agentūros įgalioti pareigūnai raštu įspėja paaiškinimus duodančius asmenis apie atsakomybę už melagingos informacijos suteikimą arba už atsisakymą suteikti informaciją Agentūrai ar jos įgaliotiems pareigūnams.

16 straipsnis. Teismo leidimų įeiti į juridinių arba fizinių asmenų, įtariamų padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jų naudojamas patalpas gavimo tvarka

1. Agentūrai priėmus sprendimą dėl tyrimo veiksmų, numatytų šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 punkte, Agentūros įgaliotas pareigūnas pateikia Vilniaus apygardos administraciniam teismui prašymą dėl teismo leidimo atlikti tyrimo veiksmus išdavimo.

2. Agentūros įgalioto pareigūno prašyme išduoti teismo leidimą įeiti į:

1) juridinio asmens – pirkėjo, įtariamo padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jo naudojamas patalpas turi būti nurodytas juridinio asmens pavadinimas, buveinės adresas ir (ar) patalpų, kuriose vykdoma veikla, adresas, jeigu jis nesutampa su buveinės adresu; taip pat įtariamų pažeidimų pobūdis ir numatomi atlikti tyrimo veiksmai;

2) fizinio asmens – pirkėjo, įtariamo padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jo naudojamas patalpas turi būti nurodytas fizinio asmens vardas ir pavardė, buveinės adresas ir (ar) patalpų, kuriose vykdoma veikla, adresas, jeigu jis nesutampa su buveinės adresu; taip pat įtariamų pažeidimų pobūdis ir numatomi atlikti tyrimo veiksmai.

3. Išnagrinėjęs prašymą išduoti teismo leidimą įeiti į juridinio arba fizinio asmens – pirkėjo, įtariamo padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jo naudojamas patalpas ir atlikti tyrimo veiksmus, Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjas priima motyvuotą nutartį prašymą patenkinti arba atmesti.

4. Prašymas išduoti teismo leidimą įeiti į juridinio arba fizinio asmens – pirkėjo, įtariamo padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jo naudojamas patalpas ir atlikti tyrimo veiksmus turi būti išnagrinėtas ir priimta nutartis ne vėliau kaip per 72 valandas nuo prašymo pateikimo momento.

5. Agentūra turi teisę Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjo nutartimi atmestą prašymą dėl teismo leidimo įeiti į juridinio arba fizinio asmens – pirkėjo, įtariamo padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jo naudojamas patalpas ir atlikti tyrimo veiksmus per 7 kalendorines dienas apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

6. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turi išnagrinėti skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjo nutarties ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas. Agentūros atstovas turi teisę dalyvauti nagrinėjant skundą.

7. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo priimta nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

8. Teismai, nagrinėdami prašymus ir skundus dėl teismo leidimo įeiti į juridinio arba fizinio asmens – pirkėjo, įtariamo padarius šio įstatymo pažeidimą, teritoriją ir (ar) jo naudojamas patalpas ir atlikti tyrimo veiksmus, privalo užtikrinti pateiktos informacijos ir planuojamų veiksmų slaptumą.

17 straipsnis. Pranešimas apie pažeidimo tyrimo išvadas

Baigus pažeidimo tyrimą, proceso dalyviams, ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki nustatytos bylos nagrinėjimo dienos Agentūros posėdyje, registruotu laišku pateikiamos pažeidimo tyrimo išvados, pranešama apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, nurodoma bylos nagrinėjimo tvarka (žodinis arba rašytinis procesas) ir pasiūloma ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki bylos nagrinėjimo Agentūros posėdyje dienos raštu pateikti savo paaiškinimus dėl pažeidimo tyrimo išvadų.

18 straipsnis. Bylų nagrinėjimas

1. Bylos Agentūroje nagrinėjamos dalyvaujant proceso šalims – pareiškėjui ir pirkėjui ir (arba) jų atstovams. Bylos Agentūroje nagrinėjamos valstybine kalba, rašytinio arba žodinio proceso tvarka. Agentūra bylą žodinio proceso tvarka nagrinėja tik gavusi motyvuotą pareiškėjo prašymą. Jeigu žodinio proceso šalys buvo tinkamai informuotos apie posėdį ir į jį neatvyksta, Agentūra turi teisę nagrinėti bylą rašytinio proceso tvarka ir priimti sprendimą joms nedalyvaujant, su sąlyga, kad nei viena iš šalių Agentūrai nepateikė rašytinio prašymo atidėti bylos nagrinėjimą arba jeigu toks prašymas buvo gautas, tačiau Agentūra pripažino neatvykimo į bylos nagrinėjimą priežastis nesvarbiomis.

2. Bylą nagrinėjant rašytinio proceso tvarka, proceso dalyviai į posėdį nekviečiami ir bylos nagrinėjimas vyksta jiems nedalyvaujant.

3. Byla žodinio proceso tvarka nagrinėjama viešame posėdyje, kuriame dalyvauja proceso dalyviai. Kai byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka, Agentūra savo iniciatyva arba proceso šalių prašymu gali paskelbti posėdį ar jo dalį uždara, jeigu tai būtina siekiant apsaugoti valstybės, tarnybos, profesinę arba komercinę paslaptį. Jeigu posėdyje apklausiami liudytojai, juos apklausti turi teisę ir proceso šalys.

4. Tinkamu pranešimu apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką proceso šaliai – juridiniam asmeniui – laikomas pranešimas, išsiųstas registruotu laišku Juridinių asmenų registre nurodytu proceso šalies buveinės adresu, išskyrus atvejus, kai proceso šalis nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą, arba pranešimas, išsiųstas Juridinių asmenų registre nurodytu proceso šalies elektroninių siuntų pristatymo adresu. Jeigu proceso šalis yra fizinis asmuo, tinkamu pranešimu apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką laikomas pranešimas, išsiųstas registruotu laišku fizinio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos adresu, išskyrus atvejus, kai fizinis asmuo nurodo kitą korespondencijos įteikimo adresą.

5. Proceso šalys posėdžio metu turi teisę pareikšti papildomų reikalavimų ir pateikti papildomų įrodymų. Jeigu Agentūra nustato, kad šie papildomi reikalavimai ir įrodymai galėjo būti pateikti iki bylos nagrinėjimo pradžios ir jų tenkinimas užvilkinėtų sprendimo priėmimą, Agentūra motyvuotu protokoliniu sprendimu gali juos atmesti.

6. Posėdyje išklausomi proceso šalių paaiškinimai, susipažįstama su dokumentais, kitais įrodymais ir jie įvertinami.

7. Posėdis baigiamas išklausant proceso šalių baigiamąsias kalbas dėl nagrinėtos bylos esmės. Proceso šalys neturi teisės baigiamosiose kalbose remtis naujomis aplinkybėmis ar įrodymais, kurie nebuvo įvertinti anksčiau.

8. Agentūros posėdis protokoluojamas darant garso įrašą.

9. Išnagrinėjusi bylą, Agentūra priima vieną iš šių sprendimų:

1) taikyti šio įstatymo nustatytas sankcijas, jeigu nustato, kad šis įstatymas buvo pažeistas;

2) nutraukti bylą:

a) paaiškėjus, kad teisės pažeidimo nėra;

b) jeigu byla nepriskirtina Agentūros kompetencijai;

c) jeigu pareiškėjas atsisakė pareiškimo, išskyrus šio įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį;

3) palikti pareiškimą nenagrinėtą, jeigu sprendimo priėmimas keltų riziką, kad bus atskleista pareiškimo teikėjo tapatybė arba bet kuri kita informacija, kurią atskleidus, pareiškimo teikėjo manymu, būtų pakenkta jo interesams, ir jei pareiškimo teikėjas nurodė tą informaciją pagal 10 straipsnio 1 dalį.

10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytame sprendime turi būti nurodyta:

1) duomenys apie proceso dalyvius;

2) bylos nagrinėjimo metu nustatytų aplinkybių išdėstymas ir jų įvertinimas;

3) priimto sprendimo motyvai;

4) jeigu priimamas šio straipsnio 9 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas, – šio įstatymo straipsnis, už kurio pažeidimą taikoma atsakomybė; straipsnis, kuriame nustatyta atsakomybė už pažeidimą; sprendimo apskundimo terminas ir tvarka;

5) jeigu priimamas šio straipsnio 9 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas sprendimas, – sprendimo apskundimo terminas ir tvarka.

11. Šio straipsnio 9 dalyje nurodyto sprendimo kopija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos išsiunčiama registruotu laišku proceso šalims. Kai Agentūros sprendime yra neskelbtinų duomenų (valstybės, tarnybos, profesinių, komercinių paslapčių ar asmens duomenų, kurie neskelbtini atsižvelgiant į asmens duomenų apsaugos teisės aktų reikalavimus), parengiama skelbtina sprendimo versija, iš kurios pašalinami visi neskelbtini duomenys.

19 straipsnis. Alternatyvus ginčų sprendimas

Nedarant poveikio žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų teisei teikti pareiškimus pagal šio įstatymo 13 straipsnį ir Agentūrai naudotis suteiktomis teisėmis pagal šio įstatymo 15 straipsnį,

žemės ūkio ir maisto produktų tiekėjų ir šių produktų pirkėjų ginčai dėl taikomos nesąžiningos prekybos praktikos gali būti sprendžiami taikant ir alternatyvius ginčų sprendimo būdus: institucinį ar *ad hoc* arbitražą ir mediaciją.

20 straipsnis. Priežiūros institucijos ir jos įgaliotų pareigūnų sprendimų apskundimas

Agentūros ir jos įgaliotų pareigūnų sprendimai, priimti pagal šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalį, 13 straipsnio 4 dalį ir 18 straipsnio 9 dalį, per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos gali būti skundžiami teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą nesustabdo sprendimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

21 straipsnis. Sankcijos, atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės, baudų sumokėjimas ir išieškojimas

1. Priežiūros institucijos skiriamos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, jų dydis priklauso nuo pažeidimo pobūdžio, trukmės ir masto, atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių.

2. Už šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų taikymą pirkėjui skiriama ne mažesnė kaip 200 eurų, tačiau ir ne didesnė kaip 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos dydžio bauda. Baudos dydis apskaičiuojamas ir skiriamas pirkėjui vadovaujantis šiais etapais:

1) pirmuoju etapu apskaičiuojamas pradinis baudos dydis, kuris yra 7 procentai nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos;

2) antruoju etapu apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, atsižvelgiant į pažeidimo trukmę:

a) kai tiekėjui vėluojama sumokėti nuo 1 iki 30 kalendorinių dienų imtinai nuo nustatyto mokėjimo termino pabaigos, pradinis baudos dydis didinamas iki 25 procentų;

b) kai tiekėjui vėluojama sumokėti nuo 31 iki 60 kalendorinių dienų imtinai nuo nustatyto mokėjimo termino pabaigos, pradinis baudos dydis didinamas iki 50 procentų,

c) kai tiekėjui vėluojama sumokėti daugiau kaip 60 dienų nuo nustatyto mokėjimo termino pabaigos, pradinis baudos dydis didinamas iki 100 procentų;

3) trečiuoju etapu, nustačius bazinį baudos dydį, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes. Nustačius lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes bei įvertinus jų skaičių ir reikšmingumą, bazinis baudos dydis mažinamas iki 50 procentų arba didinamas iki 50 procentų, tačiau skiriamos baudos dydis negali būti mažesnis kaip 200 eurų ir didesnis kaip 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos.

3. Už šio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodytus draudžiamus nesąžiningos prekybos praktikos veiksmus pirkėjams skiriama bauda iki 0,7 procento nuo pardavimo pajamų per praėjusius finansinius metus, ėjusius prieš tuos metus, kuriais buvo padaryti šio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 5 dalyse nurodyti draudžiami veiksmai, bet ne mažiau kaip 500 eurų. Jeigu pirkėjas veiklą pradėjo vykdyti einamaisiais metais ir (ar) ją vykdė trumpiau nei metus, skiriama bauda iki 0,7 procento nuo gautų pardavimo pajamų einamaisiais metais ar per kalendorinių mėnesių, iš eilės ėjusių vienas paskui kitą, trukmę (tačiau neviršijant dvylikos mėnesių laikotarpio) gautų pardavimo pajamų, bet ne mažiau kaip 500 eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos baudos dydis apskaičiuojamas ir skiriamas pirkėjui vadovaujantis šiais etapais:

1) pirmuoju etapu apskaičiuojamas pradinis baudos dydis, kuris yra 0,05 procento nuo pirkėjo pardavimo pajamų, apskaičiuotų pagal šio straipsnio 3 dalies nuostatas;

2) antruoju etapu apskaičiuojamas bazinis baudos dydis, sumažinant arba padidinant šios dalies 1 punkte apskaičiuotą pradinį baudos dydį, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, trukmę ir mastą. Pradinis baudos dydis padauginamas iš kiekvienam iš pažeidimo pobūdžio, trukmės ir masto įvertinimo kriterijui taikytinų atitinkamų koeficientų, patenkančių į intervalą nuo 0,22 iki 1,78 imtinai, sandaugos;

3) trečiuoju etapu, nustatius bazinį baudos dydį, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes. Nustačius lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes bei įvertinus jų skaičių ir reikšmingumą, bazinis baudos dydis mažinamas iki 50 procentų, tačiau jis turi būti ne mažesnis kaip penki šimtai eurų, arba didinamas iki 50 procentų.

Jeigu pažeidimas padarytas pirmą kartą ir nėra nustatyta nei vienos atsakomybę sunkinančios aplinkybės, tačiau yra bent viena atsakomybę lengvinanti aplinkybė, apskaičiuotas bazinis baudos dydis mažinamas 50 procentų, tačiau jis turi būti ne mažesnis kaip 500 eurų.

Nustačius sunkinančią aplinkybę, nurodytą šio straipsnio 8 dalies 6 punkte, bazinis baudos dydis didinamas iki 100 procentų, neatsižvelgiant į atsakomybę lengvinančias aplinkybes.

5. Jeigu pirkėjas nepateikia Agentūrai informacijos apie gautas pajamas per praėjusius finansinius ar einamuosius metus, jam skiriama bauda nuo 3 000 iki 10 000 eurų, o jeigu toks pat pažeidimas padaromas pakartotinai per vienus metus nuo baudos paskyrimo, – nuo 6 000 iki 20 000 eurų.

6. Už Agentūros įgaliotų pareigūnų reikalavimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, jiems atliekant:

1) šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmus – pirkėjams skiriama 300 šimtų eurų bauda už kiekvieną nevykdymo arba netinkamo vykdymo dieną;

2) šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus – pirkėjams skiriama bauda nuo 100 iki 700 eurų.

7. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma, jeigu pirkėjas, padaręs pažeidimą:

- 1) savo noru nutraukė pažeidimą ir užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms;
- 2) pripažino padaręs pažeidimą;
- 3) padėjo Agentūros įgaliotiems pareigūnams pažeidimo tyrimo metu;
- 4) atlygino padarytą žalą.

Taip pat atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma, kai šio įstatymo pažeidėjų finansinė padėtis yra labai sunki, kuri nustatoma pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą tvarką.

8. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma, jeigu pirkėjas, padaręs pažeidimą:

- 1) kliudė Agentūros įgaliotiems pareigūnams atlikti pažeidimo tyrimą;
- 2) slėpė padarytą pažeidimą, naikino ir (ar) klastojo draudžiamų nesąžiningų veiksmų įrodymus;

3) tęsė šiame įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimą, nepaisydami Agentūros ar jos įgalioto pareigūno įpareigojimo jį nutraukti;

4) padarė žalą;

5) atsisakė vykdyti šio įstatymo 4 straipsnio 7 dalyje nustatytus reikalavimus;

6) pakartotinai padarė tokį pat pažeidimą per vienus metus nuo šiame įstatyme nustatytos baudos paskyrimo.

9. Agentūros paskirta bauda į valstybės biudžetą sumokama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo sprendimo dėl baudos skyrimo gavimo dienos. Apskundus tokį sprendimą, bauda turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo teismo sprendimo, kuriuo atmestas skundas, įsiteisėjimo dienos.

10. Motyvuotu pažeidėjo prašymu Agentūra turi teisę baudos ar jos dalies sumokėjimą atidėti iki 6 mėnesių, jeigu pažeidėjas sumokėti baudos laikui negali dėl objektyvių priežasčių.

11. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtina baudų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašą.

12. Agentūros sprendimas dėl baudos skyrimo yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

BENDRADARBIAVIMAS SU KONKURENCIJOS TARYBA, KITOMIS LIETUVOS RESPUBLIKOS INSTITUCIJOMIS, EUROPOS KOMISIJA BEI KITŲ EUROPOS

SAJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ VYKDYMO UŽTIKRINIMO INSTITUCIJOMIS, ATASKAITŲ PASKELBIMAS IR TEIKIMAS

22 straipsnis. Bendradarbiavimas

Agentūra, naudodamasi jai šiame įstatyme suteiktomis teisėmis ir vykdydama jai nustatytas funkcijas:

1) bendradarbiauja su Konkurencijos taryba, vykdančia Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo priežiūrą, kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis, Europos Komisija bei kitų Europos Sąjungos valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijomis, teikdama joms savitarpio pagalbą atliekant tarpvalstybinio pobūdžio tyrimus dėl nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje, išskyrus tyrimus, susijusius su didelę rinkos galią turinčiomis mažmeninėmis prekybos įmonėmis;

2) naudodamasi Europos Komisijos sukurta ir tvarkoma vieša interneto svetaine, keičiasi informacija, susijusia su šio įstatymo ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių teisės aktų, perkėlusią Direktyvą (ES) 2019/633, įgyvendinimo priemonėmis ir jų priežiūros praktika;

3) teikia reikiamą informaciją Konkurencijos tarybai, kitoms Lietuvos Respublikos institucijoms ir Europos Sąjungos Komisijai.

23 straipsnis. Ataskaitų paskelbimas ir teikimas

1. Agentūra iki kiekvienų metų kovo 1 d. savo interneto svetainėje paskelbia savo veiklos, susijusios su šio įstatymo nuostatų taikymu, metinę ataskaitą, kurioje nurodomas per praėjusius metus gautų skundų skaičius ir pradėtų arba užbaigtų tyrimų skaičius. Ataskaitoje pateikiama kiekvieno užbaigto tyrimo dalyko santrauka, tyrimo rezultatai ir, kai taikytina, priimtas sprendimas, laikantis šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytų konfidencialumo reikalavimų.

2. Agentūra, gavusi iš Konkurencijos tarybos informaciją, nurodytą Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 15 straipsnyje, parengia metinę ataskaitą dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje ir iki kiekvienų metų kovo 15 d. ją pateikia Europos Komisijai. Šioje metinėje ataskaitoje pateikiami visi atitinkami duomenys, susiję su šio įstatymo ir Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo nuostatų taikymu bei šiuose įstatymuose nustatytų reikalavimų priežiūros užtikrinimu per praėjusius metus.

24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 2 dalį, įsigalioja 2021 m. lapkričio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2021 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Žemės ūkio ir maisto produktų pirkimo–pardavimo sutartys, sudarytos iki įstatymo paskelbimo, per vienus metus nuo įstatymo paskelbimo turi būti peržiūrėtos ir patikslintos bei užtikrinama jų atitikties šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis.

25 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimo stebėseną ir rezultatų įvertinimas

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą iki 2024 metų balandžio 1 dienos už laikotarpį nuo 2021 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir parengia galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo ataskaitą. Šioje ataskaitoje nurodomos teigiamos ir neigiamos šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo pasekmės bei pasiūlymai dėl šio įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių įstatymų tobulinimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos nesąžiningos
prekybos praktikos žemės ūkio ir
maisto produktų tiekimo grandinėje
draudimo įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/633 dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje.
